

حاشیه‌گی دوگانه، پیوند بینا فرهنگی و بازسازی مادرانگی سیاه‌پوستان در ماریدین اثر آلیس واکر

فرشید نوروزی روشناوند^۱

چکیده

طی چند دهه‌ی اخیر، نویسندگان آفریقایی آمریکایی فمینیست به تأکید بر دوگانه‌گی حاشیه‌نشینی زنان سیاه‌پوست در ایالات متحده و بازنمایی چگونگی تابع‌شدگی توسط جوامع نژادپرستان سفیدپوست و جنسیت‌گرای سیاه‌پوست پرداخته‌اند. زن آفریقایی آمریکایی به طور سنتی در قوانین خانگی همسر و مادر فداکار محدود شده، و توسط گفتمان تمامیت خواه مرد سالار به فدا کردن ذهنیت خود برای همسر و فرزندانش مجبور شده است. در رمان *ماریدین* (۱۹۷۶)، آلیس واکر به بررسی حاشیه‌گی زنان در جوامع سیاه‌پوست می‌پردازد و در نظر دارد که چگونه حتی جنبشی انقلابی مانند *قدرت سیاهان* عرف-های نادرست ضد زن را قبول و او را به وضعیتی با عنوان جنس دوم تقلیل داد. با وجود تمام موانع، شخصیت ناشناس واکر، تحقیر شده توسط کلیشه‌ها، در نهایت موفق به نجات خویش با فرا رفتن از جنس محدود کننده و تفاوت‌های نژادی می‌شود و هویتی مستقل برای خود می‌سازد. مطالعه‌ی حاضر نشان می‌دهد که چگونه ماریدیان با استفاده از حاشیه‌گی دوگانه‌اش به عنوان زنی سیاه‌پوست برای رهایی از دیگر فرهنگ‌های تابع، به عنوان نمونه‌ایی بارز آمریکایی‌های بومی، به تابعیت از ویژگی‌های گفتمانی آن‌ها می‌پردازد و در نهایت خود را از نژادپرستی و جنسیت‌گرایی جدا می‌سازد.

واژگان کلیدی: فمینیسم سیاه، آلیس واکر، مریدیان، مادرانگی، جنبش قدرت سیاه، آمریکایی بومی

^۱ استادیار زبان و ادبیات انگلیسی، دانشگاه مازندران